

Posudek oponenta diplomové práce

Jméno a příjmení diplomantky: Kristýna Valešová

Téma práce: Kriminologické učení o oběti trestného činu

Rozsah práce: 47 stran (62 stran včetně obsahu, seznamu literatury, abstraktu a dalších povinných součástí)

Datum odevzdání práce: 18. 6. 2020

Vedoucí diplomové práce: prof. JUDr. Jan Musil, CSc.

Oponent diplomové práce: JUDr. Jiří Krupička, Ph.D.

1. Aktuálnost (novost tématu): Diplomantka si pro svou práci zvolila téma kriminologické viktimologie. Jedná se o téma velmi aktuální s ohledem na rostoucí význam oběti jako subjektu práv v moderním trestním řízení. Zároveň se však i v současnosti lze setkat s necitlivým přístupem orgánů činných v trestním řízení k obětem trestné činnosti, což může mít, jak diplomantka správně poznamenává ve své práci, nejen vliv na sekundární viktimizaci oběti, ale i například na kvalitu její výpovědi v trestním řízení.

2. Náročnost tématu na:

a. Teoretické znalosti

Autorka v diplomové práci prokázala dostatečné teoretické znalosti nejen z kriminologie, ale zejména také z kriminologie (konkrétně viktimologie) a částečně i trestního práva procesního potřebné k dobrému zvládnutí zvoleného tématu.

b. Vstupní údaje a jejich zpracování

Diplomantka prokázala dostatečnou orientaci v odpovídajících materiálech a dokázala oddělit pro svou práci podstatné zdroje od těch nepodstatných.

c. Použité metody

Při vytváření své práce autorka používala standardních vědeckých metod typických pro danou problematiku, tedy zejména analýzu a komparaci cizích textů.

3. Kritéria hodnocení práce:

a. Splnění cíle práce a samostatnost při jejím zpracování

Autorka hned v úvodu vytyčila za cíl nastínit základní obraz o viktimologické nauce a dále zodpovědět na otázky, co může vést oběť k neoznámení trestného činu, jaké jsou zvláštnosti zapamatování události u oběti a jak mohou policejní orgány a orgány činné v trestním řízení zabránit sekundární viktimizaci oběti. Lze konstatovat, že ve své práci takto odvážně stanoveného cíle dosáhla, a to samostatně a způsobem, který odpovídá základním požadavkům na obdobný druh vědecké práce.

b. Formální členění práce a její logická stavba

Předložená práce splňuje po formální stránce všechny požadavky. Celkově je vypracována na 62 stranách, přičemž vlastní text včetně úvodu a závěru obsahuje 47 stran

(včetně poznámek pod čarou ovšem přesahuje rozsah práce 60 normostran). Nechybí abstrakt v českém a anglickém jazyce i seznam klíčových slov.

Text sám je přehledně strukturován do 5 kapitol, které se dále člení na jednotlivé podkapitoly. Takto pojatou strukturu autorka doplnila úvodem a závěrem, což odpovídá obvyklému způsobu vnitřního dělení diplomových prací. V první kapitole se autorka zaměřila na vymezení viktimologie a její základní pojmy. V druhé kapitole se zabývá právním postavením oběti v českém a evropském kontextu. V následujících kapitolách, jež představují těžiště práce pak již autorka věnuje kriminalistickým aspektům viktimologie, oběti jakožto oznamovateli trestné činnosti a zabránění sekundární viktimizace orgány činnými v trestním řízení. Diplomantka tak pro svou práci zvolila logickou strukturu, která čtenáři pomáhá v dobré orientaci v práci. Autorka při svém výkladu postupuje od obecného ke konkrétnímu, takže práce je srozumitelná pro běžného čtenáře.

c. Práce se zdroji (včetně využívání cizojazyčných zdrojů a citací):

Autorka s ohledem na zvolené téma zvolila reprezentativní okruh pramenů, a to včetně těch zahraničních, což se v práci pozitivně odráží, když se zvolené téma neomezuje pouze na národní úroveň. Autorka správně v práci rozlišuje mezi citací a parafrází. Diplomantka rovněž správně odkazuje na internetové zdroje, u kterých uvádí kromě kompletní webové adresy i datum zobrazení. Autorka v práci využívala citační zkratky „tamtéž“, nepoužívala však zkratku „cit. dílo“, což by ještě více prospělo přehlednosti odkazů na prameny.

d. Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)

Hloubka autorkou provedené analýzy tématu se jeví s ohledem na rozsah práce jako dostačující. Oponent musí diplomantce vytknout, že se příliš věnovala jiným než kriminalistickým aspektům viktimologie, když ty zaobírají jen asi polovinu práce. Zejména kapitola o právním postavení obětí (byť s tématem souvisí) je příliš rozsáhlá a není příliš čtivá. Autorkou zvolené téma přitom poskytuje prostor pro podrobnější zpracování bez nutnosti uchylovat se k tématům toliko souvisejícím. Na druhou stranu oponent kladně hodnotí snahu autorky vyjevit na probírané problémy svůj názor. Autorka s ohledem na studium právnické fakulty celkem pochopitelně nevychází v práci z vlastních empirických poznatků. Tento nedostatek se ovšem autorka sympaticky snaží často kompenzovat přejetými případy z praxe (zejména z kriminalistického sborníku) k vykládané problematice, organicky zařazenými do textu, které práci „okořeňují“.

e. Úprava práce (text, grafy, tabulky)

Formální úprava práce je na dobré úrovni. Členění do jednotlivých kapitol a podkapitol je přehledné a logické. Práce s poznámkovým aparátem je rovněž na požadované úrovni.

f. Jazyková a stylistická úroveň

Práce je rovněž na dobré jazykové úrovni. Autorský text diplomantky je relativně čtivý, na dostatečné stylistické úrovni, který je i pro laického čtenáře srozumitelný. Práce netrpí velkým množstvím gramatických chyb a překlepů, tyto se objevují velmi výjimečně.

4. Celkové zhodnocení a otázky k zodpovězení při obhajobě:

Na základě výše uvedeného lze uzavřít, že předložená práce představuje slušné zpracování tématu.

Z toho důvodu doporučuji předloženou práci k obhajobě.

Při ústní obhajobě by měla diplomantka zodpovědět tyto otázky:

1. Jak může přijatá úprava zákona o obětech trestných činů vést k větší ochotě obětí oznamovat trestné činy, jak uvádíte na str. 18?
2. Obhajte své tvrzení na str. 27, že paměťová stopa je v zásadě využitelná pouze jednou.

V případě úspěšné obhajoby navrhuju práci hodnotit klasifikačním stupněm: **2**.

V Praze dne: 25. 8. 2020

JUDr. Jiří Krupička, Ph.D.
oponent diplomové práce